

Zápis ze zasedání Pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost

Místo konání: Zasedací místnost MěÚ Světlá nad Sázavou

Datum konání: 15. listopadu 2018 od 13:00

Seznam účastníků: viz Prezenční listina (příloha zápisu)

Program:

- Úvodní slovo, cíle projektu
- Základní informace o projektu
- Realizační tým, Pracovní skupiny
- Vykazování zapojených zástupců ze škol a zástupců pracovních skupin
- Tematické celky a zaměření skupiny
- Připravované aktivity v rámci MAP II Světlá nad Sázavou, dotazování
- Akční plán, Strategický rámec
- Aktivity z dalších území (příklady dobré praxe)
- Diskuze, závěr

Stálí členi:

- Ivana Chládová
- Eva Vlčková
- Pavlína Nulíčková
- Eva Milfaitová
- Jiřina Roženská

Cílem prvního setkání Pracovní skupiny pro Čtenářskou gramotnost bylo seznámit členy PS s projektem, náležitostmi a připravovanými aktivitami.

1. Úvodní slovo, cíle projektu

Paní Květa Lutnerová zahájila a přivítala přítomné na Prvním zasedání Pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost ve 13:00 hodin.

2. Základní informace o projektu

Paní Květa Lutnerová prezentovala základní informace o projektu MAP II pro ORP Světlá nad Sázavou.

3. Realizační tým, pracovní skupiny

Paní Květa Lutnerová představila zúčastněným realizační tým a představila jim složení jednotlivých pracovních skupin.

4. Vykazování zapojených zástupců ze škol a zástupců pracovních skupin

Zapojení zástupců PS na základě DPP, vykazování 1x za 6 měsíců na předepsaný vzor výkazu práce (ze strany ŘO OP VVV).

5. Tematické celky a zaměření skupiny

Cílem práce je podpora již vybudovaného společného plánování a spolupráce subjektů v území, tak aby byly zohledněny místně specifické potřeby a z prostředků MAP II podpořeny ty aktivity, které území naplňuje. V této PS bude zapojen minimálně jeden odborník/místní lídr pro oblast podpory digitálních kompetencí a začleňování ICT do procesu výuky čtenářské gramotnosti. Členem pracovní skupiny mohou být ředitelé škol - jak MŠ, tak ZŠ, dále učitelé, pedagogové a odborníci v dané oblasti.

Obsahem práce bude rozvoj a podpora výuky čtenářské gramotnosti na území ORP Světlá nad Sázavou, a to jak na úrovni pregramotnosti MŠ, tak na úrovni ZŠ. Využijeme místních i externích lídrů/expertů a jejich zapojením do práce PS podpoříme projekty obsažené v Akčním plánu MAP I. Dalším výstupem bude podpora zavádění nových výukových metod, zavádění nových pomůcek do výuky ČJ, případně jazyků tak, aby byl podnícen zájem dětí a žáků.

6. Připravované aktivity v rámci MAP II Světlá nad Sázavou – dotazování

- Čtenářská gramotnost – zahájení spolupráce s krajskou knihovnou, semináře, autorské čtení, listování, sběr knih)
- Exkurze
- Pořízení drobných pomůcek – pilotních – pro výuku

7. Akční plán, strategický rámec

V nejbližší době bude vyhodnocován akční plán, který byl zpracován pro školní rok 2017/2018. Strategický rámec byl aktualizován v říjnu. Další aktualizace je možná nejdříve za 6 měsíců.

8. Aktivity z dalších území (příklady dobré praxe, diskuse)

Paní Lutnerová se ptá, ne zkušenosti s čtenářskými kluby. Zúčastnění odpovídají, že školy jich hodně využívali prostřednictvím šablonových projektů, díky kterým si zároveň zakoupili vybavení do knihoven (knížky, pomůcky, hry). Ze zkušenosti vyplývá, že o čtenářské kluby mají zájem především děti z I. stupňů základní školy, s věkem čtenářů ubývá (pokud k tomu nemají dány vlohy od malička). Na čtenářské dílny, které se často realizují (ať ve školách či v knihovnách), je třeba si vyhradit alespoň 2 hodiny času. V některých knihovnách funguje v praxi například vytvoření si zeleného stromu z přečtených knížek, kdy dítě/žák, dostane za každou přečtenou knížku zelený lupínek, který si připne na kmen stromu. Na konci roku se může podívat, zda má strom zelený a kolik je na něm lupíneků. Praxí

v knihovnách bývá i práce s pracovními listy po přečtení knížky – zhodnocení knížky, pocitů při čtení apod. Na konci roku si z pracovních listů mohou svázat čtenářský deník.

Děti a žáci často využívají prostor městské knihovny, kde jsou jim poskytovány i výukové programy. Čas od času dojíždí do Havlíčkova Brodu do krajské knihovny. Obecně se shodují na tom, že by doplňkově mohl čtenářskou gramotnost podpořit i externista (odborník) pro čtení.

Paní Lutnerová se ptá, zda je nějaký osvědčený způsob, jak přilákat čtenáře. Přítomní se shodují, že osvědčenou praxí je jednotlivé představení knih (např. výběr 8 – 12 knih). Knihovnice, či jiný zástupce, jimi řekne o čem kniha je a co je na ní zajímavé. Knihovny často navštěvují skupiny (třídy), méně často přicházejí do školních knihoven jednotlivci.

V obecních knihovnách je znát spolupráce se školou, kdy přijde např. skupina čtenářů, kterým jsou čteny úryvky, je realizováno neformální povídání. Obecně se však přítomní shodují na tom, že největší vliv má rodina. Pokud rodiče nečtou a nemají vztah ke knihám, naopak je děti spíše vidí na počítačích či s mobilními telefony v ruce, nemají potom přirozený vztah ke knížce (nevezmou ji automaticky do ruky). Děti/žáci totiž od rodičů přebírají vzorce chování – napodobují je. Navíc rodiče mnohdy domluví dětem hodně kroužků, které když večer přijdou, tak nemají potřebnou energii na čtení (soustředěnost).

Paní Vlčková zmiňuje mezigenerační spolupráci, která by byla vhodná pro podporu nejen čtenářské gramotnosti, ale i sociálních kompetencí a vztahů. Např. když by senioři docházeli jednou za čas číst z knih dětem. Senioři zůstávají v současné době často bez nejbližších příbuzných ve svém okolí, a tudíž i např. vnoučata nevidají tak často, jako tomu bylo dříve. Pokud by tedy mohli číst jiným dětem, osobně by jim to přinášelo pocit uspokojení a potřeby.

Pro podporu čtenářské gramotnosti by bylo zároveň vhodné spolupracovat s logopedy v knihovnách, případně vést logopedická cvičení přímo v knihovně.

Dalším často zmiňovaným problémem současné doby je neznalost klasických pohádek. Děti jsou zaměřeny na zahraniční literaturu již od malička prostřednictvím animovaných a komiksových materiálů, které k nám přicházejí ve velkém množství, a nemají poté zájem se seznamovat s tradičními českými pohádkami.

Zúčastnění zmiňují i vysokou cenovou nákladnost knih. Ceny knih v současné době rostou. Proto je vhodné využívat výpůjčky knih prostřednictvím knihoven a vzájemných výměn.

Přítomní se shodují, že pilotně by bylo možné vyzkoušet např. čtečky knih či audioknihy, nicméně tato činnost je poměrně hardwarově a softwarově nákladná. Audioknihy mohou děti stimulovat k tomu, aby se snažili zaměřit pozornost na detaily, nebo jim naopak detaily mohou unikát. Stejně tak filmy a pořady v TV nemusí dostatečně stimulovat další mozková centra a představivost, neboť děti vše vidí.

Do dalších aktivit by bylo fajn zapojit autory knih a realizovat autorská čtení (ve škole, DDM, kině či i v domově pro seniory). Náměty na možné autory: Šárka Váchová – Chaloupka na vršku, Ester Stará –

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

A pak se to stalo, Zuzana Pospíšilová, Ivana Melounová, Nina Ruthová, Pavel Čech – Pavouk Čenda, Lentilka pro dědu Edu apod.

Na závěr se zúčastnění baví o možných pomůckách pro podporu čtenářské gramotnosti: kris-kros, brainbox, deskové hry – Česko, Evropa, čtenářské kostky a pytlíčky (otázky cílené k četbě – např. v čem jsi podobný s hlavní postavou), čtenářské karty – dle rolí, např. ilustrátor, vypravěč apod.

9. Diskuse, závěr

Zástupce MAS poděkovali za podnětnou diskusi s ostatními členy úvodního zasedání a rozloučili se.

V Havlíčkově Brodě dne 15. listopadu 2018.

Zapsala: Květa Lutnerová

Přílohy k zápisu:

- Prezenční listina

Zapsala: Květa Lutnerová